

RECU LL DE PREMSA

Homenatge a Salvador Reguant

18 de gener de 2009

[Consulta El Butlletí de l'IEC](#)

ENTREVISTA ▶ Salvador Reguant. Científic i teòleg surienec

«Per molta ciència que hi hagi mai no entendrem en profunditat l'ésser humà»

DAVID BRICOLLÉ
 Manresa

—Diumenge l'espera tot un homenatge institucional al poble que el va veure néixer, a Súrria, malgrat que fa anys que no hi resideix...

—Les arrels són les arrels, i encara que fa anys que no hi visc jo em sento surienec i hi tinc els lligams familiars. Em satisfà que hagin pensat en mi malgrat que la meua trajectòria professional em va dur durant molts anys a Vic, on vaig començar a exercir de professor, i després a Barcelona, on ja em vaig quedar a viure.

—Una trajectòria marcada per la geologia. Per què va triar aquesta carrera?

—El cert és que m'hi va encaminar un professor del seminari, perquè era una carrera molt general que t'obria més camins. Un cop acabada, vaig fer classes en diferents escoles de Vic fins que vaig fer la tesi doctoral, que va suposar un punt d'inflexió. Aquella tesi [sobre l'estratigrafia de l'eocè marí a la plana de Vic, i que va rebre un excel·lent cum laude a la Universitat d'Oviedo (1966)] va tenir força ressò i va ser quan, als gairebé 40 anys, vaig començar a exercir com a professor a la Universitat de Barcelona, de la qual posteriorment vaig ser degà de la facultat de Geologia.

—Així, va triar geologia per una qüestió bàsicament pragmàtica...

—Sí, perquè et permetia una formació més general. I m'ha agradat molt, però no puc dir que hi tingüés una vocació prèvia. I la tesi doctoral em va ajudar molt, perquè llavors eren pocs els que en feien. Com deia Aristòtil, l'admiraçió és el principi de la saviesa, i vaig pensar: «els alumnes han de saber que tu, d'un tema, en saps molt». I llavors em vaig dedicar a treballar un tema a fons, que va donar com a resultat aquella tesi doctoral.

—En què aprofundia?

—Es el mapa geològic de la plana de Vic. Això és l'estratigrafia, que és en el que sóc expert. A grans trets, va permetre descobrir que el mar havia arribat al centre de Catalunya en primer lloc pel nord-est. Aquest mar, que estava unit amb el que ara seria el Cantàbric, es va tancar primer per l'oest, després per la banda est i després es va assecar pels Pirineus i es va separar de França. I la plana de Vic és una de les zones on es conserva bé la part marina i permetia aquesta anàlisi.

—Vostè és científic i alhora ha tingut una notable formació teològica, filosòfica i humanista al seminari de Vic. De fet, l'any 1953 va ser ordenat sacerdot. No han entrat mai en conflicte les seves conviccions científiques amb les teològiques?

—No, en absolut. Per a mi no es

LES FRASES

«Vaig triar geologia perquè era la carrera que et donava una formació més general i t'obria més camins»

«Els meus coneixements científics i teològics mai no han entrat en conflicte. Per a mi no es contraposen»

«La descreença a Europa rau en bona part en la mala actuació social que ha tingut l'Església. El Papa encara té ambaixadors als estats, així i l'Evangeli no tenen res a veure i influeix en la gent»

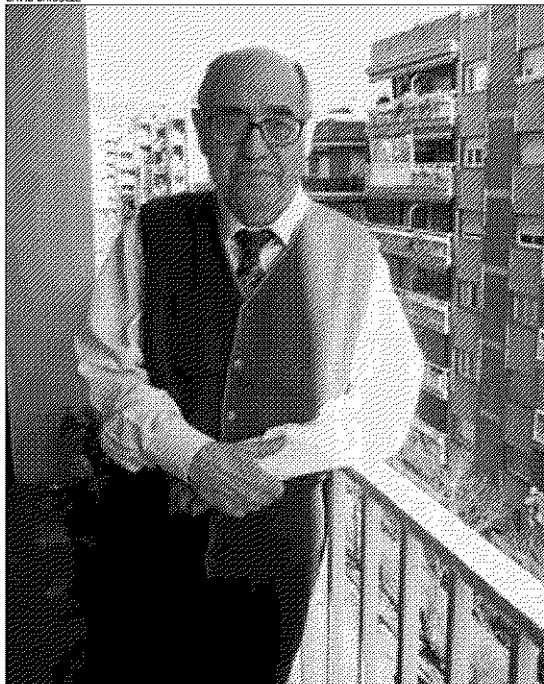
contraposen. Com deia amb un cert to humorísticament un gran saví nord-americà amb qui tenia una gran amistat, els científics volen saber com és el cel, i als teòlegs els preocupa que la gent vagi al cel. Són preguntes diferents les que es plantejen en un cas i en l'altre. La raó per la qual creiem en Déu és molt simple. És un problema de fe. Hom diu: «jo no m'entenc a mi mateix ni entenc el món». I per molta ciència que hi hagi mai no entendrem en profunditat l'ésser humà. Llavors hi ha qui creu que potser algú ho entén. Un algú entès en un sentit abstracte. Llavors pots fer un acte de fe dient que d'aquest ésser en diem Déu i me'l crec. O prendre l'opció de no creure-ho així. En tots dos casos estàs fent un acte de fe, en un sentit o en l'altre.

—Però la ciència sempre busca explicar un origen...
 —Però què és l'origen de la vida? Que sembla que hi va haver, dient-ho de manera molt simplista, uns llamps que van provocar la formació de proteïna... I aquests llamps d'on vénen? Tindràs una seqüència temporal enrecreada infinita. Com diu un premi Nobel, el Big Bang és una manera com una altra mitològica, que no vol dir que sigui falsa, sinó que vol dir que no ho podem explicar racionalment, per crear un principi. Però tot això no explica la profunditat de l'existència.

—La ciència no para d'avançar.
 —Però encara que avanci molt més no pot trepitjar la teologia, perquè estan en vies diferents.

—Què li sembla aquesta campanya de l'Associació Ateus de Cata-

DAVID BRICOLLÉ

El científic Salvador Reguant al balcó del seu pis a Barcelona

lunya amb el lema «Probablement Déu no existeix. Deixa de preocupar-te i gaudeix la vida?»

—Que hi hagi gent que no tingui creença s'ha d'acceptar. El que és ridícul és el lema, que per a mi és a l'inrevés. Molta gent és religiosa perquè li garanteix el futur. La religió és el que et permet que gaudeixis de la vida. El que passa és que a Europa hi ha una tendència molt gran a la descreença. Si vas a l'Església veus que pràcticament només hi ha gent gran. Això és un fet. Però no és un fet universal, perquè actualment el nombre de seminaristes està creixent molt a tot el món, excepte a Europa.

—Per què creu que es produeix aquesta descreença a Europa?

—Les causes són diverses. Sobre tot, però, l'ha afectat el mateix progrés de la ciència i el fet que molts científics prometen que trobaran l'explicació a tot i, per una altra banda, la mala actuació social i dinàmica que ha tingut l'Església. A partir de la Revolució Francesa havia d'haver canviat completament, perquè fins llavors el poder civil tenia interès que hi hagués una estructura eclesiàstica forta. La Revolució Francesa va rebutjar aquesta estructura, però l'Església encara no se n'ha donat. Encara el Sant Pare té ambaixadors als estats. Així i l'Evangeli no tenen res a veure i influeix en molta gent. Hi ha una cosa que l'Evangeli diu molt clar, que és que els que creuen seran la gent senzilla, i aquí som massa savis.

—Com a geòleg, com veu la problemàtica de les esllavissades a

Montserrat?

—Es molt difícil d'afrontar. No hi ha dubte que n'hi continuarà havent, perquè la mateixa estructura de la muntanya fa que per pocs petits moviments que hi hagi, que sempre n'hi ha, puguin baixar roques. Fins i tot el monestir mateix està situat d'una manera que no és del tot fiable. En tot cas, caldrà una observació permanent. Això és com les galeries de les mines abandonades. Si ningú no hi va i no té un manteniment generen un problema.

—Es refereix a casos com el del barri de l'Estació de Sallent?

—De fet, em refereixo a tots els llocs on hi ha galeries on ja no es baixa. Mentre la mina funciona, si hi ha una esllavissada o algun moviment es corregeix. Un dia vaig dir a un conseller que a Cardona, per exemple, qualsevol dia poden tenir un ensurt gros, perquè allà hi ha quilòmetres de galeries i ningú no hi baixa. Quan es tanca una mina hi hauria d'haver un manteniment igualment, perquè si no és un problema.

—Reomplir seria una opció?

—Bé, jo penso que en el cas de Cardona es van equivocar quan van rebutjar que fessin servir les antigues galeries per posar-hi residus industrials inerts. No els hauria fet cap mal, no eren pas residus radioactius, sinó minerals. Això els hauria permès reomplir galeries i mantenir-les en condicions, el que evitaria esfondraments futurs. El que passa és que les decisions les prenen els governants, que el que volen és continuar governant.

LA TORNA

Súrria ret un homenatge a Reguant

Salvador Reguant i Serra va néixer a Súrria el 24 de desembre del 1928 en una família de cinc germans. Als 14 anys va marxar per estudiar al seminari de Vic. És catedràtic emèrit d'Estratigrafia i Geologia Històrica de la Universitat de Barcelona i forma part de la Reial Acadèmia de Ciències i Arts de Catalunya i de la secció de Ciències i Tecnologia de l'Institut d'Estudis Catalans. El 1953 va ser ordenat sacerdot a Ripoll.

L'any 1969 va entrar com a professor a la Universitat de Barcelona, on va ser degà de la facultat de Geologia (1978-84). A més, ha publicat diversos llibres de teologia en què reflexiona sobre la manera d'entendre el cristianisme avui.

El seu poble natal li retrà demà un homenatge dins de les festes locals de Sant Sebastià. L'acte es farà a l'església del Roser a partir de les 12 del migdia. Hi intervindrà David Serrat, catedràtic de la facultat de Geologia, que glossarà la seva personalitat; Encarna Mata, regidora de Cultura; Antoni Julián, alcalde de Súrria, i també el conseller d'Innovació, Universitats i Empresa de la Generalitat, Josep Huguet.

Tot seguit, a Cal Balaguer del Porxo s'inaugurarà l'exposició «Salvador Reguant, 80 anys de mestratge», que fa un recorregut per la seva trajectòria humana i intel·lectual.